

**ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА
О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА ЗА 2017. ГОДИНУ**

„ОСИГУРАЊЕ АУРА” А.Д. БАЊА ЛУКА

САДРЖАЈ

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА.....	1
БИЛАНС СТАЊА	3
БИЛАНС УСПЈЕХА.....	5
ИЗВЈЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	6
ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ.....	7
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ.....	8

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ ДРУШТВА „ОСИГУРАЊЕ АУРА“ А.Д. БАЊА ЛУКА

Увод

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја Осигуравајућег друштва „ОСИГУРАЊЕ АУРА“ а.д. Бања Лука (у даљем тексту „Друштво“) који обухватају биланс стања на дан 31 .децембар 2017.године, одговарајући биланс успјеха, извјештај о токовима готовине и извјештај о промјенама на капиталу за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомена уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за интерне контроле које су релевантне за припрему финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешака.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура које су одговарајуће у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола правног лица. Ревизија такође, укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је

**ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА
АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ ДРУШТВА
„ОСИГУРАЊЕ АУРА“ А.Д. БАЊА ЛУКА (наставак)**

Одговорност ревизора (наставак)

извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбјеђују разумну основу за изражавање позитивног мишљења.

Изражавање позитивног мишљења

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Друштва на дан 31. децембар 2017. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и важећим рачуноводственим прописима у Републици Српској.

Бања Лука 30.03.2018 .године

Lužija Bojan
Ovlašćeni revizor

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

За период који се завршава 31.12.2017. године

БИЛАНС СТАЊА
(Извјештај о финансијском положају)
на дан 31.12. 2017.године

У КМ

Опис	Текућа година	Претходна година
АКТИВА		
Софтвер и остала права	5.911	11.860
Земљиште	333.483	333.483
Грађевински објекти	990.791	944.423
Постројење и опрема	586.832	486.914
Инвестиционе некретнине	3.175.974	3.214.717
Аванси и инекретнине, инвестиционе некретнине, постројења у припреми	1.567.744	1.440.319
Учешћа у капиталу осталих правних лица	353.353	300.000
Дугорочни финансијски пласмани у земљи	440.535	426.790
Остали дугорочни финансијски пласмани	3.564.000	2.764.000
Стална имовина	11.018.623	9.922.506
Залихе материјала	6.337	6.125
Дати аванси	33.480	31.980
Потраживања по основу премије неживотних осигурања	532.842	239.906
Потраживања по основу премије саосигурања реосигурања и ретроцесија у земљи	85.066	1.227
Остали купци и потраживања	39.544	860
Потраживања из специфичних послова	208.936	216.638
Друга потраживања	134.149	80.948
Краткорочни финансијски пласмани у земљи	263.012	176.825
Финансијска средства означена по фер вриједности кроз биланс успеха	4.468.094	3.660.109
Готовина	715.556	852.303
Активна временска разграничења	653.533	517.496
Текућа имовина	7.015.939	5.782.330
ПОСЛОВНА АКТИВА	18.034.562	15.704.836
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	551.331	553.205
УКУПНА АКТИВА	18.585.893	16.258.041
ПАСИВА		
Акцијски капитал	5.250.000	5.250.000
Законске резерве	318.675	255.358
Нераспоређени добитак ранијих година	633.536	496.684
Нераспоређени добитак текуће године	1.203.013	856.852
Капитал	7.405.224	6.858.894
Резервисање за накнаде и бенифиције запослених	56.946	47.708

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

За период који се завршава 31.12.2017. године

Остала дугорочна резервисања		50.285
Дугорочна резервисања	56.946	97.993
Обавезе по основу штета и уговорних износа	4.462	1.300
Обавезе за премију и специфичне обавезе	42.778	975
Обавезе по основу бруто зарада	140.781	132.164
Обавезе по основу бруто накнада зарада	80	242
Друге обавезе из пословања	266.326	193.653
Обавезе за порезе и доприносе и друге краткорочне обавезе	379.541	364.824
Обавезе за порез из резултата	55.050	43.700
Преносне премије неживотних осигурања	7.294.766	6.120.341
Преносне премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија	54.055	
Резервисане штете неживотних осигурања	2.324.845	1.825.941
Друга пасивна временска разграничења	9.708	64.809
Краткорочне обавезе	10.572.392	8.747.949
ПОСЛОВНА ПАСИВА	18.034.562	15.704.836
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	551.331	553.205
УКУПНА ПАСИВА	18.585.893	16.258.041

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

За период који се завршава 31.12.2017. године

БИЛАНС УСПЈЕХА
(Извјештај о укупном резултату у периоду)
01.01 - 31.12.2017 .године

У КМ

<i>Опис</i>	Текућа година	Претходна година
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	13.646.357	11.190.206
Приходи од премије, осигурања, саосигурања и реосигурања неживотних осигурања	13.265.038	10.718.157
Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	91.362	152.723
Приходи од поврата пореских и других дацбина и приходи од дот.	12.851	5.739
Други пословни приходи	277.106	313.587
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	12.646.951	10.372.593
Функционални расходи	5.128.872	3.902.601
Допринос за превентиву	88.017	83.175
Допринос заштитном фонду	202.681	164.796
Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	396.049	268.262
Накнаде штета, осигураних сума, других уговорених износа и удјели у штетама неживотних осигурања	3.721.895	2.727.426
Расходи по основу премија и провизија саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	180.249	82.683
Резервисања за штете по основу неживотних осигурања	539.981	576.259
Трошкови спровођења осигурања	7.518.079	6.469.992
Трошкови амортизације	200.433	156.323
Трошкови материјала, горива и енергије	230.268	169.210
Трошкови провизија	278.327	137.440
Трошкови производних услуга маркетинга и рекламе	4.228.182	3.416.909
Нематеријални трошкови	1.505.078	1.627.499
Трошкови бруто зарада и накнада зарада и остали лични расходи	1.075.791	962.611
Пословни добитак (губитак)	999.406	817.613
Финансијски приходи	192.937	164.136
Финансијски расходи	3.829	21
Добитак (губитак) редовне дјелатности	1.188.514	981.728
Остали приходи	168.352	203
Остали расходи	324.640	74.239
Добитак (губитак) по основу осталих прихода и расхода	(156.288)	(74.036)
Остали приходи од усклађивања вриједности имовине	417.594	133.529
Добитак (губитак) од усклађивања вриједности имовине	417.594	133.529
Приходи по основу промјене рачун. политика и исправке грешака	339	45.621
Расходи по основу промјене рач. политика и исправке грешака	89.452	91.500
Добитак (губитак) прије опорезвања	1.360.707	995.342
Порески расходи периода	94.377	93.393
НЕТО ДОБИТАК (ГУБИТАК) ПЕРИОДА	1.266.330	901.949

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

За период који се завршава 31.12.2017. године

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01. до 31.12.2017.године

У КМ

Опис	Текућа година	Претходна година
Приливи готовине из пословних активности	14.444.531	12.223.467
Приливи од премије осигурања, саосигурања и примљени аванси	14.158.482	12.127.803
Остали приливи из пословних активности	286.049	95.664
Одливи готовине из пословних активности	12.821.262	10.123.915
Одливи по основу накнаде штете из осигурања и удјела у штетама из саосигурања и дати аванси	3.695.631	2.682.719
Одливи по основу премија саосигурања реосигурања и ретроцесија	138.512	82.856
Одливи по основу исплата зарада, накнада зарада и осталих личних зарада	1.156.816	1.087.578
Одливи по основу трошкова спровођења осигурања	63.662	46.038
Одливи по основу пореза на добит	23.027	125.067
Остали одливи из пословних активности	7.743.614	6.099.657
Нето прилив готовине из пословних активности	1.623.269	2.099.552
Прилив готовине из активности инвестирања	1.248.210	683.676
Приливи по основу краткорочних кредита	573.825	538.699
Приливи по основу камата	158.241	132.619
Приливи по основу осталих дугорочних пласмана	516.144	12.358
Одливи готовине из активности инвестирања	2.252.125	1.802.919
Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	659.500	106.479
Одливи по основу куповине акција и удјела		300.000
Одливи по основу куповине нем.средстава некретнина и опреме	269.447	146.440
Одливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	1.323.178	1.250.000
Нето одлив готовине из активности инвестирања	1.003.915	1.119.243
Одливи готовине из активности финансирања	756.101	549.485
Одливи по основу исплаћених дивиденди	756.101	549.485
Нето одлив готовине из активности финансирања	756.101	549.485
УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	15.692.741	12.907.143
УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	15.829.488	12.476.319
НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ		430.824
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	136.747	
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	852.303	421.749
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	715.556	852.303

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

За период који се завршава 31.12.2017. године

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године

У КМ

Врсте промјене на капиталу	Дио Капитала који припада власницима Друштва			
	Акцијски капитал	Законске резерве	Акумулисани добитак	УКУПНО
Стање на дан 31.12.2016/01.01.2017	5.250.000	255.358	1.353.536	6.858.894
Нето добитак/губитак исказан у билансу успјеха			1.266.330	1.266.330
Објављене дивиденде и други видови распоdjеле добити		-63.317	783.317	720.000
Стање на дан 31.12.2017. године	5.250.000	318.675	1.836.549	7.405.224

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31.12.2017. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Акционарско друштво за осигурање "Осигурање Аура" а.д., Бања Лука (у даљем тексту "Друштво") је основано 14. новембра 2007. године као акционарско друштво за обављање послова осигурања, и то на основу Рјешења Основног суда у Бањој Луци број 071-0-REG-07-002637. Као обвезник директних пореза Друштво је од стране Пореске управе евидентирано под бројем 4402741620001. Матични број друштва је 11029388.

АКЦИОНАРИ	БРОЈ АКЦИЈА	КМ	%
Обичне акције:			
Зоран Туњић	32.500	3.250.000	61,90
Повлаштене акције:			
Фонд за реституцију РС	9.990	999.000	19,03
Акцијски Фонд РС	9.990	999.000	19,03
Зоран Туњић	10	1.000	0,02
Бранислав Гецић	10	1.000	0,02
УКУПНО:	52.500	5.250.000	100

Основна дјелатност Друштва је пружање услуга осталих осигурања под шифром 65.12.

Рјешењем Агенције за осигурање Републике Српске бр. 05-242-1/07 од 31. октобра 2007. године Друштво је добило дозволу за обављање послова осигурања за све врсте неживотних осигурања, из члана 49. став 2. тачка а) Закона о друштвима за осигурање ("Службени гласник Републике Српске" број 17/05).

На дан 31. децембар 2017. године, Друштво је обављало послове осигурања искључиво преко сједишта у Бањој Луци, и својих радника лоцираних у Новом Граду, Костајници, Козарској Дубици, Градишци, Новој Тополи, Српцу, Приједору, Челинцу, Прњавору, Мркоњић Граду, Теслићу, Станарима, Добоју, Модричи, Шамцу, Брчком, Бијељини, Зворнику, Сребреници, Сокоцу, Палама, Рогатици, Чајничу, Фочи, Билећи и Требињу, као и преко филијале у Сарајеву, Цазину, Бихаћу, Босанском Петровцу, Санском Мосту, Завидовићима, Жепчу, Зеници, Маглају, Грачаници, Сребренику, Градачцу, Живиницама, Тузли и Калесији.

Друштво је на дана 31. децембра 2017. године имало 121 запослених радника (31. децембра 2016. године - 99 радника).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (ИАС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (ИФРС) и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују ИАС, односно ИФРС, као и Међународне стандарде ревизије (ИСА), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (ИАБС) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (ИФАЦ), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном новим Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање („Службени гласник РС, број 108/15), Правилником о садржини и форми обрасца Извјештаја о промјенама на капиталу (Службени гласник РС, број 63/16), као и Правилником о садржини и форми обрасца финансијских извјештаја за друштва за осигурање (Службени гласник РС, број 63/16).

Износи у финансијским извјештајима су изражени у конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској.

Друштво је у састављању финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике које су образложене у напомени 3. Уз финансијске извјештаје, а које су засноване на важећим рачуноводственим прописима, прописима из области осигурања и пореским прописима Републике Српске.

а) Изјава о усклађености

Финансијски извјештаји припремљени су у складу са међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

б) Основа мјерења

Финансијски извјештаји сачињени су на основу историјског трошка и на основу фер вриједности (финансијска имовина и обавезе по фер вриједности).

с) Кориштење претпоставки и процјена

Презентација финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примјењују у Републици Српској захтјева од руководства кориштење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки које имају ефекта на презентовање вриједности средстава и обавеза и објелодављивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама које су расположиве на дан састављања финансијских извјештаја а будући стварни резултати могу да се разликују од процјењених износа.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од премија и преносне премије

Приходи од премије осигурања представљају фактурисане износе премије у текућем обрачунском периоду, увећане за преносне премије на почетку године и умањене за преносне премије обрачунате на крају обрачунског периода. Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Провизије и други трошкови који се односе на преносне премије се разграничавају према периоду којем припадају.

Преносна премија (резерва за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија који се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија се обрачунава на крају обрачунских периода.

Преносна премија код неживотних осигурања се обрачунава методом „про рата темпорис“ на фактурисану укупну премију осигурања. Преносна премија се не обрачунава у случајевима када се фактурисање премије врши на мјесечној основи.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

3.2. Приходи по основу камата

Приходи по основу камата се највећим дијелом односе на обрачунате камате на орочене депозите и дијелом на камате по основу улагања у дужничке хартије од вриједности, и евидентирани су у обрачунском периоду у коме су приходи и настали.

3.3. Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете

Друштво врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процјене износа штете, који ће Друштво морати да плати, на бази очекиваног износа исплате за сваку поједину резервисану штету. За пријављене а неликвидиране штете за које није утврђена висина одштете, резервише се најмање просјечан износ ликвидираних штета у обрачунском периоду за који се утврђује финансијски резултат. Износ пријављених штета које ће се исплаћивати у облику ренте резервише се у капитализованом износу садашње вриједности свих будућих ренти.

Штете у спору резервишу се у износу за који се очекује да би могао бити утврђен од стране суда.

3.4. Резервисања за настале, а непријављене штете

Резервисање средстава за настале, а непријављене штете врши се примјеном двије методе обрачуна. У складу са Правилником Друштво је извршило обрачун резервација за настале непријављене штете методом очекиване квоте штета и методом ланчаних лјествица. Резервација за настале непријављене штете једнака је вишем резултату од претходно поменутих два обрачуна.

3.5. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки опреме и нематеријалних улагања су у извјештају о укупном резултату у стварно насталом износу.

3.6. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути су прерачунате у Конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на дан пословне промјене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан извјештаја о финансијском положају, прерачунати су у конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција извјештаја о финансијском положају исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет резултата пословања.

3.7. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су одредива немонетарна средства која служе за пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користе у административне сврхе. Као нематеријална улагања признају се средства која испуњавају захтјеве прописане стандардом МРС 38-нематеријална улагања.

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине/ порезе који се не могу одбити и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности.

Амортизација нематеријалних улагања се врши у току корисног вијека при чему се примјењује пропорционални метод амортизације. Стопа амортизације износи 16,80%.

На дан извјештаја о финансијском положају нематеријална улагања се састоје од вриједности купљеног софтвера.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

3.8. Некретнине, постројења и опрема

У некретнине, постројења и опрему спадају: земљиште, грађевински објекти, опрема, инвестиционе некретнине, улагања на туђим некретнинама и опреми и некретнине у припреми.

У моменту набавке ова имовина се вредује по набавној вриједности која обухвата фактурну вриједност добављача и зависне трошкове прибављања средстава.

Након почетног признавања некретнине, постројења и опрема се вреднује по садашњој вриједности (набавна вриједност умањена за износ обрачунате амортизације и губитка по основу обезбјеђења).

Садашња вриједност некретнина, постројења и опреме увећава се за накнадна улагања по основу адаптације, замјене дијелова и генералних поправки, под условом да се ова улагања могу измјерити и да она продужују корисни вијек средстава.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме се врши примјеном пропорционалне методе амортизације. На набавну вриједност су примјењене слиједеће амортизационе стопе:

Врста средстава	Вијек трајања - година	Стопа %
Грађевински објекти	77	1,3
Компјутери	5	20
Моторна возила	6,45	15,5
Билборди	9,09	11
Канцеларијски намјештај и остала опрема	8-10	10-12,5

3.9. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су некретнине које Друштво као власник држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вриједности капитала или ради и једног и другог, а не ради обављања редовног пословања из регистроване дјелатности.

Инвестиционе некретнине се вреднују по набавној вриједности. Након почетног признавања по набавној вриједности, инвестиционе некретнине се вреднују по садашњој вриједности (набавна вриједност умањена за износ обрачунате амортизације).

Инвестиционе некретнине се амортизују примјеном пропорционалног метода амортизације. Примјењује се стопа амортизације од 1,3%.

На крају пословне године Друштво је извршило процјену инвестиционих некретнина.

3.10. Улагања на туђим некретнинама

Улагања на туђим некретнинама су исказана по набавној вриједности, умањена за исправку вриједности и евентуална обезвјеђења. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу одбити и све друге трошкове довођења средстава у стање функционалне приправности.

Улагања у туђе некретнине се амортизују пропорционалном методом амортизације у складу са периодом кориштења некретнина на којима су извршена улагања.

3.11. Обезвјеђење вриједности нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме

На дан биланса стања, руководство Друштва врши провјеру обезвјеђености нематеријалних улагања, некретнина постројења и опреме приказане упословним евиденцијама. Уколико постоје

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

индиције обезврјеђења врши се процјена надокнадивог износа. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у пословним евиденцијама, вриједност средства исказаног пословним евиденцијама се смањује до своје надокнадиве вриједности. Обезврјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода.

Ако се касније поништи обезврјеђење, вриједност средстава приказана у финансијским извјештајима се повећава до промјењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезврјеђење. Поништење обезврјеђења се рачуна као приход текућег периода.

3.12. Финансијски пласмани

За потребе мјерења финансијског средства након почетног признавања, финансијска средства се класификују у четири категорије:

- а) Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успеха
- б) Улагања која се држе до доспијећа
- ц) Потраживања и дати кредити
- д) Финансијска средства која су расположива за продају

Све финансијске пласмане који се држе до једне године Друштво класификује као краткорочне, а пласмане који се држе у периоду дужем од једне године Друштво класификује као дугорочне.

Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успеха су:

- а) Финансијска средства која задовољавају било која од следећих услова:
  - стечен са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности
  - представљају дио портфолиа финансијских средстава којима се управља заједно и за које постоји доказ да су финансијска средства за краткорочно остварење добити или
  - деривати, осим ако су означени као и да представљају дио ефективног хеџинг инструмента
- б) послуже почетног признавања назначена од стране ентитета по фер вриједности кроз биланс успеха.

Финансијска средства намјењена трговању се иницијално вреднују по фер вриједности. Фер вриједност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини /стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у цјелости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Накнадно вредновање финансијских средстава намјењени трговању се врши по фер вриједности која се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промјене фер вриједности финансијских средстава намијењених трговању обухватају се у корист/терет биланса успеха периода у коме су настале.

Хартије од вриједности које се држе до доспијећа

Улагања у хартије од вриједности које се држе до доспијећа вреднују се по амортизованој вриједности, кориштењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вриједност је набавна вриједност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вриједности и износа доспијећа и умањена за било који отпис услед обезврјеђења или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућних готовинских плаћања до доспијећа.

Потраживања и дати кредити

Потраживања се вреднују по набавној вриједности уз корекцију за исправку вриједности по основу обезврјеђења вриједности или ненаплативости. Исправка вриједности потраживања врши се на основу

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

процјене руководства Друштва, и то индиректно за износ доспјелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспијећа за плаћање, а директно ако је немогућност наплате извјесна и документована.

Процјена исправке вриједности потраживања врши се у складу са Правилником о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање („Службени гласник РС“, број 10/09, у даљем тексту: Правилник) и Правилником о измјенама и допунама правилника и начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање („Службени гласник РС“, број 91/14). Критеријуми утврђени наведеним Правилником за процјењивање исправке вриједности потраживања наведени су у напмени 3.16.

Дати кредити се вреднују по амортизованој вриједности кориштењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вриједност је набавна вриједност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вриједности и износа доспијећа и умањена за било који отпис усљед обезвређења или ненаплативости.

Хартије од вриједности расположиве за продају

Финансијска средства расположива за продају обухватају финансијска средства која нису класификована у претходној групи финансијских средстава.

Почетно вредновање финансијских средстава која су расположива за продају врши се по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини/стицању/издавању.

Накнадно вредновање финансијских средстава расположивих за продају врши се по фер вриједности. Фер вриједност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства. У случају одсуства активног тржишта накнадно вредновање се врши на основу најбоље процјене о износу фер вриједности извршених улагања кориштењем метода дисконтовања новчаних токова или ослањањем на мишљење независног експерта.

Промјене фер вриједности финансијских средстава расположивих за продају евидентирају се директно у капиталу.

Уколико Друштво утврди дугорочни и значајан пад фер вриједности на средству расположивом за продају, сви кумулирани губици признати директно у капиталу се преносе са позиције капитала у биланс успјеха, иако средство није искњижено.

Друштво у свом портфолиу нема хартија од вриједности расположивих за продају.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну; или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани који се односе на улагања у формирање резервног фонда Бироа зелене карте у Босни и Херцеговини и Фонда за накнаду штета Бироа зелене карте у Босни и Херцеговини, исказани су по номиналној вриједности на дан улагања, увећане за приписану камату.

Остали дугорочни финансијски пласмани се односе на дугорочно орочена новчана средства код банака и дугорочне зајмове дате правним лицима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

Потраживања за премије

Потраживања за премије обухватају потраживања за премију и учешћа у накнадама штета у земљи и иностранству.

Уколико постоји вјероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспјеле износе према уговореним условима, руководство процјењује износ исправке вриједности којом се потраживање своди на реалну вриједност терећењем осталих расхода.

Процјењивање позиција активе

Друштво врши процјењивање позиција активе у складу са Правилником о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање („Службени гласник РС“, број 10/09, у даљем тексту: Правилник).

Позиције активе класификују се у категорије, зависно од степена наплативости, који се одређује на основу броја дана колико је прекорачен рок доспијећа, процјене финансијског положаја дужника и квалитета инструмената обезбјеђења наплате. Резервисања за потенцијалне губитке терете резултат пословања Друштва.

У складу са Правилником, сва потраживања Друштва разврставају се у сљедеће категорије:

1) Прва категорија:

- а) потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;

2) Друга категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;

3) Трећа категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;

4) Четврта категорија:

- а) потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци,
- в) потраживања од дужника који своје обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа послјије истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их послјије истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину,
- г) потраживања од дужника који обавезе по основу премије реосигурања не плаћа послјије истека периода реосигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их послјије истека годину дана од започињања периода реосигурања за ту годину,
- д) потраживања од лица које је повезано лице с друштвом за осигурање, а која би иначе била класификована у другу или трећу категорију.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

Износ резервисања за потенцијалне губитке добија се примјеном сљедећих процената на бруто износ потраживања од комитената:

Категорија	%резервисања
Прва	5%-10%
Друга	25%-50%
Трећа	50%-75%
Четврта	100%

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Издвојена средства за превентиву

Издвојена средства за превентиву образују се издвајањем из бруто премија свих врста осигурања. Издвојена средства за превентиву се могу користити за потребе превентиве у складу са интерним актом и прописима за превентиву, као и европским стандардима донијетим од стране Европског комитета осигурања. Издвојена средства образују се издвајањем у висини 1% од бруто премије обавезних видова осигурања.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.13. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по добитку ефеката усклађивања прихода и расхода у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештају о финансијском положају – билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине. Чланом 25 наведеног Закона услуге осигурања и реосигурања су ослобођене плаћања пореза на додату вриједност

3.14. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина

У складу са Појединачним колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније. Као основица за обрачун узима се највећа мјесечна плата остварена у последњих 12 мјесеци прије остваривања права на пензију. На основу ИАС 19 – Примања запослених захтијева се обрачун и евидентирање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине. На дан 31. децембра 2017. године Друштво је извршило обрачун и евидентирање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине у својим финансијским извјештајима.

3.15. Извјештавање по сегментима

Сегмент је засебно препознатљив дио друштва који је ангажован на пружању услуга (пословни сегмент) или на пружању услуга у одређеном економском окружењу (географски сегмент) који у себи садржи ризике и користи различите од оних у другим сегментима.

4. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ И ПРЕТПОСТАВКЕ

Ове објаве допуњују биљешку о управљању измјењеним ризицима и биљешку о управљању резервама осигурања.

Друштво сачињава процјене и претпоставке о будућности. Такве претпоставке и процјене, по дефиницији ће ријетко одговарати стварним резултатима.

Процјене везане уз резервације за уговоре о осигурању представљају најзначајнији извор неизвјесности процјена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

4.1. Главни извори неизвјесности промјена

Процјене неизвјесности везане уз резерве.

Најзначајније промјене везане за финансијске извјештаје Друштва односе се на формирање резерви. Друштво има разумно опрезан приступ формирању резервисања у складу са регулативом Агенције за осигурање РС.

Добици од умањења вриједности зајмова и потраживања.

Потребе за умањивањем вриједности имовине која се води по амортизованом трошку се примјењује како је наведено у рачуноводственој политици.

Процјена неизвјесности ризика уз судске спорове.

За судске поступке који се воде против друштва, али се не односе на штете, Друштво је формирало резерву.

Друштво рачуна пореске обавезе у складу са пореским прописима РС. Пореске пријаве одобрава пореска управа која има право на накнадне контроле.

Регулаторни захтјеви

Агенција за осигурање РС је овлаштена за провођење регулаторног надзора над пословањем Друштва и може захтијевати измјене књиговодствене вриједности имовине и обавеза у складу са одговарајућим прописима.

4.2. Кључне рачуноводствене претпоставке у примјени рачуноводствених политика

а) Управљање ризиком осигурања

Примарни ризик којем је друштво изложено по уговорима о осигурању је ризик да стварне штете и накнаде, или вријеме њиховог настанка, буде различито од очекиваних. На ово утичу учесталост и величина штета, стварне исплате накнада и накнадни развој дугорочних штета. Циљ Друштва је да осигура да резерве друштва буду довољне за покриће ових обавеза.

Ризик осигурања се односи на неизвјесност осигурања као дјелатности. Најзначајније компоненте ризика осигурања су премијски и ризик резервисања. Они се тичу адекватних премијских тарифа и адекватних резервисања у односу на обавезе из осигурања и капиталном основу.

Премијски ризик је присутан у тренутку издавања полисе прије него што се догоди осигурани случај те представља ризик да ће трошкови и штете које ће настати бити већи од примљених премија. Ризик резерви представља ризик да је укупан ниво техничких резерви криво процјењен или да ће стварне штете варирати око статистичке средње вриједности. Ризик одустајања представља неочекивано већу или мању премијску стопу одустајања од полиса.

• Управљање ризицима

Друштво управља ризиком осигурања кроз процедуре одобравања трансакција, цијена услуга и реосигурањем. Стратегија прибаве тежи диверзификацији која ће осигурати уравнотежен портфељ. Друштво реосигурава дио ризика прибаве како би се контролисала изложеност губицима и заштитио капитал. Адекватност обавеза процјењује се узимајући у обзир одговарајућу имовину.

Концентрација ризика осигурања

Управа Друштва вјерује да Друштво нема значајних концентрација изложености према било којој групи осигураника.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

б) Основне претпоставке које имају највећи утицај на признату имовину, обавезе, приходе и расходе из пословања

На датум извјештавања формира се резервација за процијењени коначан трошак подмирења свих насталих штета које произилазе из догађаја насталих до тог датума, било да је пријављена или не, скупа са одговарајућим трошковима обраде штете умањено за већ ликвидирани износе.

Обавезе за пријављене штете (РБНС) је процијењена посебно за сваку појединачну штету узевши у обзир околности, доступне информације од процјенитеља и доказе о износивима сличних штета. Појединачне штете се редовно прегледавају и резерва се редовно ажурира када се пријаве нове информације.

Удио реосигурања се одређује на основу уговора о реосигурању који је вриједио у тренутку настанка штете.

Процјена резерви за настале непријављене штете (ИБНР) је подложна већем степену неизвјесности него резерве за пријављене штете.

Кључне методе за обрачун ИБНР, које се нису мјењале у односу на претходну годину су:

- Метода уланчаних гјествица
- Метода очекиване квоте штета

Претпоставке које имају највећи утицај на мјерење износа резерви за неживотна осигурања су следеће:

Очекивана квота штета

Квота штета представља омјер насталих штета у односу на зарађене премије. Очекивана квота штета прати тренд квоте штета протеклих година.

Преостали фактор развоја штета

За штете „дугог репа“ ниво резерви у великој мјери зависи о процјени развоја штета од последње године развоја за коју постоје историјски подаци до коначног развоја. Преостали фактори развоја штета се процјењује математичким методама или се базирају на актуарској процјени.

а. Тест адекватности обавеза

Очекивани новчани токови везани за штете и трошкове се процјењују на основу искуства из протеклог периода и усклађују за значајне појединачне губитке за које се не очекује да ће се поновити. Тест је проведен на укупном неживотном портфељу.

б. Осјетљивост добити или губитака на промјене значајних варијабли

У неживотним осигурањима, варијабле које имају највећи утицај на обавезе осигурања односе се на настанак штета и промјене у трошковима.

4.3. Одредбе и услови уговора о осигурању које имају значајни утицај на износ, вријеме и неизвјесност будућих новчаних токова

Друштво нуди осигурање незгоде, здравствено осигурање, осигурање возила која се крећу по копну, осигурање ваздухоплова, осигурање пловила, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности за моторна возила, ваздухоплове и пловила, осигурање од опште грађанске одговорности, осигурање кредита, осигурање гаранција, осигурање од различитих финансијских губитака и осигурање помоћи. Друштво има могућност увећања премије као и одбијање штета које произилазе из превара. Будуће штете су главни извор неизвјесности који утиче на износ и вријеме будућих новчаних токова. Износ плаћен по појединој штети је ограничен сумом осигурања која је утврђена у полиси осигурања.

Остали значајни извори неизвјесности везани за неживотна осигурања произилазе из регулативе

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

која даје право пријаве штете прије ступања на снагу застаре (3 године). Ова одредба је посебно значајна за трајну инвалидност која произилази из осигурања незгоде.

4.4. Управљање финансијским ризицима

Ови ризици укључују тржишни, кредитни и ризик ликвидности. Сваки од ових ризика је описан даље у тексту са сажетком начина на које Друштво управља тим ризицима.

Тржишни ризик

Тржишни ризик укључује три врсте ризика:

- Валутни ризик – ризик да ће се вриједност или будући новчани токови финансијских инструмената мијењати због промјене курса.
- Ризик промјене каматних стопа – ризик да ће се фер вриједност или будући новчани токови финансијских инструмената мијењати због промјене у тржишним каматним стопама.
- Цјеновни ризик – ризик да ће се вриједност или будући новчани токови финансијских инструмената мијењати због промјене цијена на тржишту.

Каматни ризик

Друштво нема обавезе по узетим кредитима и промјене каматних стопа не утичу на ниво техничких резерви. Сва каматорна улагања Друштва на дан извјештавања носе фиксну каматну стопу тако да не би било директног ефекта на добит или губитак у случају промјене каматних стопа.

Цјеновни ризик

Главни извор изложености цјеновном ризику су улагања у хартије од вриједности. Циљ Друштва је улагање у диверзификовани портфељ високо квалитетних, ликвидних ХОВ. Портфељ Друштва је ограничен параметрима које доноси Управа друштва и регулаторни орган.

Ризик промјене курса

Друштво је изложено ризику промјене курса кроз трансакције у страним валутама. Те трансакције су углавном везане за ликвидирани ино штете. Обим и значај тих трансакција и евентуални ризик у вези са њима практички не могу утицати на добитак или губитак Друштва.

Кредитни ризик

У току свог редовног пословања Друштво је изложено кредитном ризику. Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће измирити своје уговорене обавезе или ће резултирати финансијским губитком. Изложеност Друштва и кредитни рејтинг клијента стално се надгледају а укупна вриједност закључних финансија је раздијељена између одобрених клијената. Друштво перманентно прати финансијске струје и пословање својих значајних комитената односно изложености ризику депоновања и улагања средстава.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности настаје као резултат финансијских активности Друштва и управљања позицијама. У извјештајном периоду. Друштво је водило рачуна о ликвидности и на тај се начин штитило од прекомјерне изложености ризику бочне структуре и структуре неусклађености имовине са обавезама. Руководство Друштва свакодневно разматра извјештај и стање депонованих средстава. Емпиријски се утврђује критични дан за ликвидност Друштва, односно датуми значајног одлива средстава. На основу идентификације расположивих средстава и дневно утврђених потреба, доноси се одлука о кориштењу средстава. Дугорочна значајна финансијска улагања односе се на дугорочно орочене депозите у комерцијалним банкама у РС о чему је било ријечи у претходном тексту. Улагања су исказана у вриједности орочених депозита.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

Управљање капиталом

Политика управљања капиталом Друштва је:

- Строга примјена законских прописа у вези обрачуна капитала и гарантног фонда у сврхе примјене правила о управљању ризицима.
- Такође, капитал Друштва не може бити мањи од маргине солвентности израчунате по правилнику 1/3 маргине солвентности (гарантног фонда) и минималног износа гарантног фонда прописаног Законом.

На дан 31.12.2017. године Друштво располаже са акционарским капиталом од 5.250.000,00КМ, базичним капиталом у износу 6.196.299,60КМ (испуњене законске одредбе, гарантним фондом у износу од 2.000.000 КМ, маргином солвентности у износу 2.609.703,23 КМ (мања од минималног граничног фонда што је у складу са прописима).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

5. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈЕ ОСИГУРАЊА

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Обавезна осигурања од аутоодговорности	13.093.946	11.413.350
Осигурање незгоде	385.003	254.221
Добровољно здравствено осигурање	85.928	43.852
Осигурање моторних возила - Каско	449.041	320.226
Осигурање робе у превозу	27.722	19.519
Осигурање имовине од пожара	323.576	67.794
Осигурање осталих штета на имовини	21.729	7.691
Осигурање од опште одговорности	11.267	7.353
Приход од премије саосигурања	41.248	1.227
Промјене преносне премије	-1.174.425	-1.417.076
Укупно:	13.265.038	10.716.930

6. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Приходи од регресних потраживања	119.606	167.932
Приходи од услужних записника	16.330	18.887
Приходи од зелених картона	110.068	99.160
Приход од издавања у закуп	26.200	21.629
Приходи од откупа штета	3.982	5.087
Остали пословни приходи	920	892
Укупно:	277.106	313.587

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Доприноси Бироу Зелене карте БиХ	282.895	168.984
Доприноси Заштитном фонду	202.681	164.796
Накнаде Агенцији за осигурање РС	95.654	81.778
Накнаде Агенцији за надзор ФБиХ	17.500	17.500
Резервисања за превентиву	88.017	83.175
Укупно:	686.747	516.233

8. НАКНАДЕ ШТЕТА И ОСТАЛЕ НАКНАДЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Накнаде штета неживотних осигурања АО	3.372.438	2.575.826
Накнаде штета неживотних осигурања од незгоде	31.206	12.845
Накнаде штета каско	201.750	82.470
Накнаде штета осигурање робе у транспорту	7.230	187

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

Накнаде штета осигурање стакла од лома	0	180
Накнаде штета колективно осигурање радника	25.746	5.838
Накнаде штета осигурање ученика и студената	6.322	1.356
Накнаде штета путно здравствено осигурање	4.728	2.511
Накнаде штета по основу осиг.им. од пожара	1.540	0
Накнаде штета по основу осталих осиг.имовине	1.887	150
Расходи по основу премија реосигурања	180.249	82.683
Резервација пријављене неликвидиране штете	138.970	443.464
Резервација за непријављене штете	401,011	132.795
Трошкови регресних потраживања	13.054	6.887
Трошкови судских такси - штете	8.095	9.835
Трошкови судског вјештака - штете	23.135	15.108
Остали трошкови обраде штета	24.766	14.232
Укупно:	4.442.125	3.386.368

9. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ЕНЕРГИЈЕ, УСЛУГА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Трошкови материјала	11.535	13.211
Трошкови канцеларијског материјала	59.636	55.104
Трошкови горива, мазива и енергије	129.364	100.895
Трошкови одржавања	117.693	67.193
Трошкови превоза	0	3.830
Трошкови ПТТ услуга	132.114	78.331
Трошкови воде и комуналних услуга	11.728	8.782
Трошкови закупа	3.092.561	2.492.026
Трошкови рекламе	1.029.319	842.599
Трошкови објављивања у новинама	9.373	1.989
Трошкови стручног образовања	6.467	2.484
Трошкови репрезентације	69.949	48.535
Трошкови донација и помоћи	329.914	289.731
Трошкови спонзорстава	314.500	482.895
Трошкови службених путовања	166.526	269.375
Банкарске провизије	33.271	28.243
Трошкови брокерских провизија	1.372	0
Трошкови вођења ХОВ	2.601	2.400
Трошкови провизије осигурања	278.327	137.440
Трошкови премије осигурања	23.695	15.700
Трошкови предаје фин.извјештаја	228	160
Трошкови ревизије	5.850	8.190
Трошкови нотарских услуга	1.464	821
Консултанске услуге –асистентске	417	19.558
Трошкови услуга на рачунарским програмима	55.333	9.527
Трошкови адвокатских услуга	10.378	3360

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

Трошкови преноћишта	4.138	240
Таксе и накнаде	121.022	94.327
Порез на имовину	0	1.700
Трошкови стипендија	144.835	170.582
Остали нематеријални трошкови	78.246	102.230
Укупно:	6.241.855	5.351.058

10. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Трошкови бруто зарада	998.566	844.316
Доприноси за инвалидна лица	749	669
Трошкови по уговорима о дјелу	8.180	14.128
Трошкови по уговорима о ауторским правима	14.895	52.237
Бруто накнаде члановима Управног и одбора за ревизију	27.280	27.021
Остали лични расходи	1.080	6.649
Трошкови отпремнина	9.238	1.327
Трошкови фонда солидарности	0	1.023
Трошкови награда	1.750	1.700
Трошкови превоза на посао	14.053	13.542
Трошкови пореза на дивиденду	0	0
Укупно:	1.075.791	962.611

11. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Приходи од усклађивања вријед. хов	417.594	133.529
Приходи из ранијих година	339	45.621
Приходи од камата	192.863	164.135
Наплаћена остала потраживања	165.501	0
Остали приходи	2.880	203
Укупно:	779.177	343.285

12. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Расходи камата	3.819	20
Негативне курсне разлике	10	0
Укупно:	3.829	20

13. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	31. децембра 2017.	31. децембра 2016.
Текући порез на добитак	94.377	93.393
Укупно:	94.377	93.393

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

14. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Опис	Земљиште	Опрема	Аванси и инвестиције у току	Инвестиционе некретнине	Грађевински и објекти	Укупно некретнине и опрема	Нематеријална улагања
Набавна вриједност							
Стање 1. Јануар 2017. године	333.483	1.023.604	1.440.319	3.340.260	980.224	7.117.891	76.334
Повећања	0	242.710	133.665	0	59.317	435.692	
Смањења	0	0	6.240	0	0	6.240	
Стање 31. децембар 2017. године	333.483	1.266.314	1.567.744	3.340.260	1.039.541	7.547.343	76.334
Исправка вриједности							
Стање 1. Јануар 2016. године	0	536.691	0	125.544	35.801	698.036	64.474
Повећања	0	142.791	0	38.743	12.949	194.483	5.949
Стање 31. децембар 2017. године	0	679.482	0	164.287	48.750	892.519	70.423
Садашња вриједност							
Стање 31. децембар 2016. године	333.483	486.914	1.440.319	3.214.717	944.423	6.419.855	11.861
Стање 31. децембар 2017. године	333.483	586.832	1.567.744	3.175.974	990.791	6.654.824	5.911

У току 2017. године извршена је набавка нове опреме у износу од 242.710 КМ. Текућа амортизација износи 142.791 КМ а садашња вриједност на дан 31.12.2017. године 586.832 КМ. Набавке земљишта у обрачунском периоду није било.

Није било улагања у инвестиционе некретнине. Амортизација је износила 38.743 КМ, тако да је стање на дан 31.12.2017. године 3.175.973 КМ. Улагања у грађевинске објекте износе 59.317 КМ. Амортизација грађевинских објеката у текућем периоду је износила 12.949 КМ, тако да је садашња вриједност те билансне позиције 990.791 КМ.

Преглед инвестиција у току и датих аванса:

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Пословни објекат у Бањој Луци	1.237.410	1.143.049
Сувласнички дио некретнине у Сарајеву (за смјештај Бироа зелене карте БиХ)	45.760	52.000
Грађевински објекат у изградњи - Костајница	246.573	245.269
Аванси за основна средства	38.000	0
Укупно:	1.567.744	1.440.319

15. УЧЕШЋЕ У КАПИТАЛУ ОСТАЛИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
МКД Кредис	353.353	300.000
Укупно:	353.353	300.000

Вриједност акција емитента МКД Кредис увећана је по основу учешћа у оствареној добити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

16. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
<i>Обавезна дугорочна улагања:</i>		
- Биро зелене карте у Босни и Херцеговини	440.535	411.993
- Дугорочни зајам Агенција Арента	0,00	14.797
Укупно:	440.535	426.790

Дугорочни финансијски пласманина дан 31. децембар 2017. године износе 440.535 Конвертибилних марака и односе се на средства уплаћена за формирање средстава резервног фонда и фонда за накнаду штета Бироа зелене карте у Босни и Херцеговини.

17. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
<i>Дугорочно орочени депозити у банкама:</i>		
Комерцијална банка а.д., Бања Лука	300.000	300.000
Сбер банка	864.000	864.000
Микрофин банка	2.150.000	1.600.000
Нова банка	250.000	0
Укупно:	3.564.000	2.764.000

Дугорочно орочена новчана средства код пословних банака су орочена на период дужи од годину дана, са каматном стопом између 0,5% до 4,3% годишње.

Дугорочни финансијски пласмани на дан 31. децембар 2017. године у износу од 3.564.000 Конвертибилних марака се односе на дугорочно орочена новчана средства код Комерцијалне банке а.д., Бања Лука, Сбер Банке а.д. Бања Лука, Микрофин банке а.д. Бања Лука и Нова банке а.д. Бања Лука на периоде од 12 до 48 мјесеци.

18. ДАТИ АВАНСИ И ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Залихе	6.337	6.125
Дати аванси у земљи	33.480	32.880
Укупно:	39.817	38.105

19. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ УЧЕШЋА У НАКНАДИ ШТЕТЕ И ОСТАЛИ КУПЦИ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Потраживања по основу премија неживотних осигурања	408.232	237.819
Потраживања по основу премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија	85.066	1.227
Остали купци и остала потраживања	39.544	860
Укупно:	532.842	239.906

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

20. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Потраживања по основу права на регрес и откупа штета	145.096	131.630
Потраживања за услужно извршени увиђај	21.656	46.746
Потраживања из специфичних послова	294	272
Потраживања за закуп	41.891	37.991
Потраживања за камату	109.082	75.881
Остала потраживања	25.067	5.067
Укупно:	343.085	297.586

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Краткорочне позајмице	263.012	176.826
Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успеха	4.468.094	3.660.109
Укупно:	4.731.106	3.836.934

Табеларни приказ структуре финансијских средства :

Ред. Бр.	ХОВ	Ознака хартије	Количина	Набавна цијена	Тржишна цијена	Набавна вриједност	Тржишна вриједност
1	Измирење ратне штете1	RSRS-O-A	1.105.664	53,6251	93	592.913,43	616.960,51
2	Измирење ратне штете2	RSRS-O-B	754.903	53,8993	92,5	403.267,35	418.971,17
3	Измирење ратне штете3	RSRS-O-C	1.625.626	57,0501	93	896.728,37	907.099,31
4	Измирење ратне штете4	RSRS-O-D	423.600	50,0425	91,5	211.980,03	271.315,80
5	Измирење ратне штете5	RSRS-O-E	399.839	44,4582	90,44	177.761,22	289.283,52
6	Измирење ратне штете6	RSRS-O-F	650.630	49,1896	90,5	320.042,29	471.056,12
7	Измирење ратне штете7	RSRS-O-G	519.840	60,6004	90,1	30.929,94	374.700,67
8	Измирење ратне штете8	RSRS-O-H	94.000	65,0305	90	61.488,73	76.140,00
9	Измирење ратне штете9	RSRS-O-I	424.451	61,9837	88	252.232,12	373.516,88
10	Измирење ратне штете10	RSRS-O-K	352.395	70,4175	87,7	248.147,60	309.050,42
11	Обвезнице МКД Кредис	CRRF-O-A	360	1.000	1.000	360.000,00	360.000,00
			6.350.948			3.195.491,08	4.108.094,39

22. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Жиро рачун	706.443	837.674
Благајна	4.153	9.669
Девизни рачун	4.961	4.961
Укупно:	715.556	852.304

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

23. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Разграничени трошкови прибаве	616.104	355.452
Остала разграничења	37.429	162.044
Укупно:	653.533	517.496

24. КАПИТАЛ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Акцијски капитал	5.250.000	5.250.000
Законске резерве	318.675	255.358
Нераспоређени добитак	1.836.549	1.353.536
Укупно:	7.405.224	6.858.894

Капитал Друштва формиран је у складу са уговором о оснивању Друштва и Статутом.

Друштво је основано као акционарско друштво за обављање послова осигурања на основу Рјешења Основног суда у Бањој Луци број 071-0-REG-07-002637 од 14. новембра 2007. године.

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембар 2017. године је сљедећа:

Акционари	Број акција	У КМ	%
<i>Обичне акције:</i>			
Зоран Туњић	32.500	3.250.000	61,90
<i>Повлаштене акције:</i>			
Фонд за реституцију РС	9.990	999.000	19,03
Акцијски Фонд РС	9.990	999.000	19,03
Зоран Туњић	10	1.000	0,02
Бранислав Гецић	10	1.000	0,02
Укупно:	52.500	5.250.000	100

Друштво је крајем 2010.године емитовало другу емисију повлаштених некумулативних акција, јавном понудом, и то укупно 20,000 акција, класе „Б“, номиналне вриједности 100 Конвертибилних марака по акцији. Укупна вриједност емисије је била 2.000.000 Конвертибилних марака.

Јавна понуда наведених акција је завршена 16. децембра.2010. године, при чему је откупљено и уписано свих 20.000 акција које су биле предмет јавне понуде. Регистрација нових власника је окончана.

Повлаштене некумулативне акција Друштва емитоване другом емисијом садрже сљедећа права за њихове власнике:

- дивидендну стопу од 8% на годишњем нивоу, која доспијева на наплату најкасније 31. децембра сваке године.
- ако Емитент не исплати укупан износ дивиденде на повлаштене некумулативне акције до 31. децембра текуће године за претходну годину, повлаштене некумулативне акције добијају право гласа до исплате дивиденде у омјеру 1:1
- Емитент даје право власницима повлаштених некумулативних акција да их могу

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

конвертовати у обичне (редовне) акције у омјеру 1:1, и у том случају даје правовласницима на одређен број представника у органима друштва,

- Емитент даје право приоритета власницима повлаштених некумулативних акција, у односу на власнике обичних акција, код расподјеле ликвидационе и стечајне масе,
- Емитент је у обавези да извршава извјештавање према власницима повлаштених некумулативних акција, и
- Емитент даје право власницима повлашћених некумулативних акција да их продају Акционарском друштву најниже по цијени по којој су их стекли, уколико Друштво не испуњава услове прописане Проспектом и оснивачким актом, које се односе на обавезе према власницима повлаштених акција.

Друштво је на основу одлуке скупштине акционара о расподјели нераспоређене добити из претходних година број 06-330-22-7/13 и 06-331-22-8/13 одржаној 03.06.2013 године повећало основни капитал у износу од 1.250.000 КМ.

25. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Резервације за отпремнине	56.945	47.708
Остала резервисања	0	50.285
Укупно:	56.945	97.993

26. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ШТЕТА, ПРЕМИЈА И СПЕЦИФИЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавезе по штетама неживотних осигурања	4.462	1.300
Обавезе уа премију и специфичне обавезе	42.778	975
Укупно:	47.240	2.275

27. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАРАДА И НАКНАДА ЗАРАДА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавезе за зараде и накнаде зарада	67.411	55.243
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	72.867	81.531
Остале обавезе за порезе и накнаде	583	28.807
Укупно:	140.861	165.763

28. ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Примљени аванси	12.366	6.451
Обавезе према члановима одбора	2.200	3.729
Обавезе по основу закупа	136.325	96.581
Обавезе према добављачима	115.435	86.892
Укупно:	266.326	193.653

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

29. ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавезе за остале порезе	80.448	29.629
Обавезе за дивиденде	299.093	335.195
Укупно:	379.541	364.824

30. ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавезе за остале порезе	55.050	43.700
Укупно:	55.050	43.700

31. ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Стање на почетку године	6.120.341	4.703.265
Промијене преносне премије (напомена 5)	1.228.480	1.417.076
Стање на крају године	7.348.821	6.120.341

32. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Резервисања за пријављене а неликвидиране штете	923.570	825.677
Резервисања за настале а непријављене штете ИБНР	1.401.275	1.000.264
Укупно:	2.324.845	1.825.941

33. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
Нето добитак обрачунског периода	1.266.330	901.949
Просјечан пондерисан број издатих акција	52.500	52.500
Зарада по акцији	24,12	17,17

34. РЕОСИГУРАЊЕ

Друштво врши реосигурање по основу зелене карте преко Бироа зелене карте БиХ, реосигурање аутоодговорности преко Босна Ре из Сарајева и реосигурање имовинских ризика преко Дунав Ре из Београда да би смањило финансијску изложеност ризицима. Друге видове реосигурања Друштво није уговарало за 2017. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период који се завршава 31. децембра 2017. године

35. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примјењени за прерачун девизних позиција биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	31. децембар 2016.	31. децембар 2017.
Амерички долар (USD)	1,8555	1,6301
EUR	1,9558	1,9558

36. СУДСКИ СПОРОВИ

Друштво је покренуло 79 спорова по основу разних потраживања у укупном износу од 327.393 КМ, док се против Друштва воде 74 спора ради наплате штете у укупном износу од 723.712 КМ.